

HAMINA, Mäntlahden entisen upseerikylän parakkirakennukset

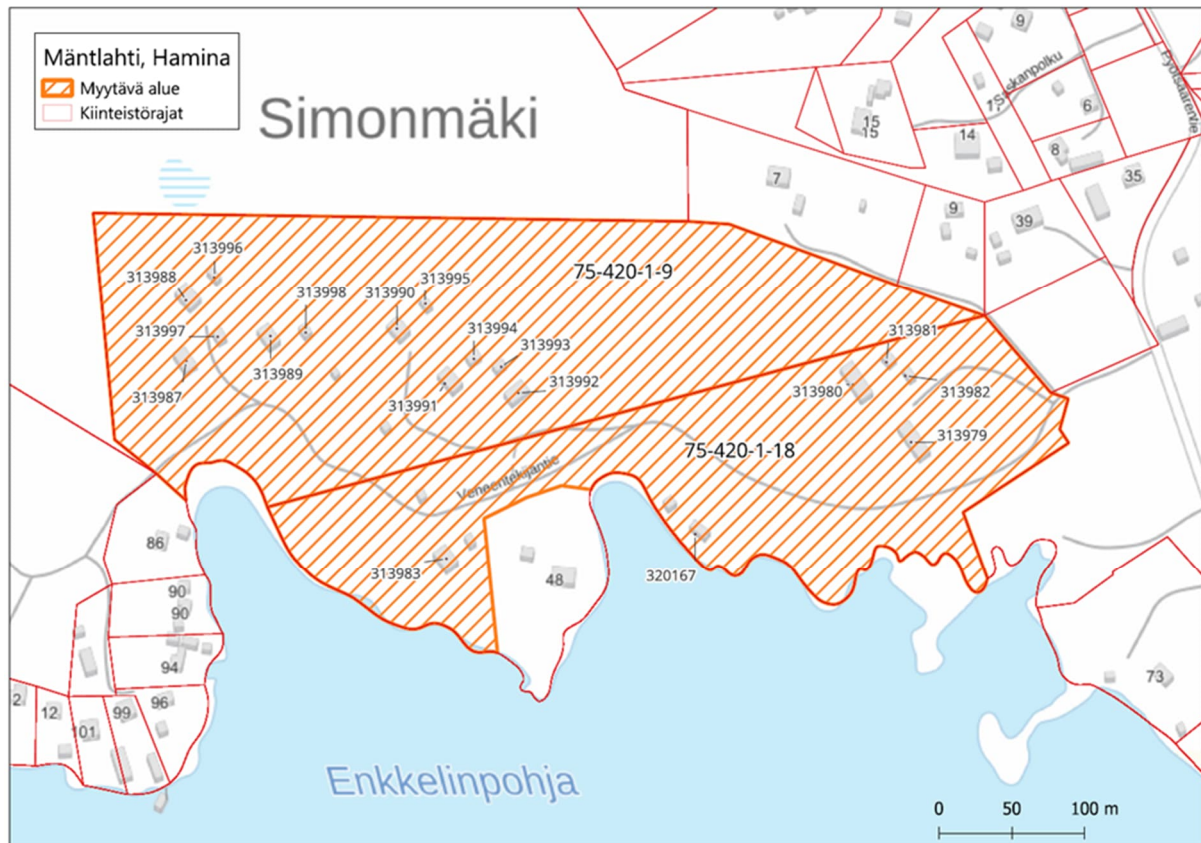
Taustaa:	Museovirasto on antanut lausunnon Senaatti-kiinteistöille 15.11.2024 (MV/02085/2024) alueen luovutukseen liittyen. Alue sijaitsee Suomenlahden rannalla Mäntlahden kylässä, Veneentekijäntien varrella kiinteistöillä 75-420-1-9 ja 75-420-1-18. Rakennustyyppin historiallisen taustan, erityisluonteen ja harvinaistumisen vuoksi Museovirasto esitti alueelta tehtäväksi valokuvadokumentoinnin. Siinä tulisi kustakin rakennuksesta kuvata sen liittyminen ympäristöön ja julkisivut sekä sisätilat ainakin esimerkinomaisesti erityispiirteet kuten talotekniikka huomioiden. Kuvanottopaikat on tarpeen merkitä karttaan.
Kohteen historia:	Mäntlahteen toteutettiin yksi viidestäkymmenestä itärajan tuntumaan syksyn 1940 ja kevään 1941 välillä rakennetuista parakkivaruskunnista. Päämääränä oli vahvistaa rauhanaikaisia puolustusvoimia talvisodan aluemenetysten jälkeen. Parakkivaruskuntiin liittyivät upseeri- ja aliupseeriasuinalue tehdasvalmisteisine rankarakenteisine tyyppitaloineen. Niissä käytettiin arkkitehti Elsi Borgin suunnittelemaa tyyppiä rakennuksia aliupseeritaloille (A1) ja upseeritaloille (A2). Mäntlahdella yksitoista aliupseerien paritaloa kahden huoneen ja keittiöhuoneistoinen ja yksine piharakennuksineen sijoitettiin alueen länsiosaan. Kaksi upseerien paritaloa alueen itäosassa käsitti neljän huoneiston ja keittiön asunnot yksine piharakennuksineen. Sodan jälkeen rakennuksissa asui Haminan varuskunnan henkilöstön perheitä. 1960-luvulta lähtien asukkaat olivat kesäasukkaita, mikä käyttö jatkui vuoteen 2014 saakka. Rakennustyyppin historiallisen taustan, erityisluonteen ja harvinaistumisen vuoksi Museovirasto esitti alueelta tehtäväksi valokuvadokumentoinnin. Siinä tulisi kustakin rakennuksesta kuvata sen liittyminen ympäristöön ja julkisivut sekä sisätilat ainakin esimerkinomaisesti erityispiirteet kuten talotekniikka huomioiden. Kuvanottopaikat on tarpeen merkitä karttaan.
Nykytilanne:	Rakennuksista on jäljellä seitsemän aliupseeritaloa ja kaksi upseeritaloa talousrakennuksineen sekä rantasauna. Kaikkia talousrakennuksia ei ole numeroitu ja siten merkitty karttaan. Korjausten ja huollon puuttuessa rakennusten tekninen kunto on vakavasti heikentynyt.

Kaavoitustilanne:

Mäntlahden upseerikylä sisältyy Mäntlahden-Pyötsaaren-Rakilan-Lelun osayleiskaavan muutokseen ja laajennukseen vuodelta 2023.

Osayleiskaavassa aliupseeritalojen paikalle on osoitettu loma-asuntoalueet (RA). Upseeritalot sijaitsevat kyläalueella (AT/s), jolla ympäristö säilytetään.

Rakennukset on kuvattu 5.11.2024 ja 22.4.2025.

Rakennus 320167, määräalalla 9

Rakennus 313983, määräalalla 1

Talousrakennuksella ei ole rakennusnumeroa, määräalalla 1

Rakennus 313987, määräalalla 3

Leikkimökki määräalalla 3

Talousrakennus 313997, määräalalla 4

Rakennus 313988, määräalalla 4

Talousrakennuksella ei ole rakennusnumeroa, määräalalla 4

Talousrakennus 313996, määräalalla 4

Talousrakennus 313998, määräalalla 4

Rakennus 313989, määräalalla 5

Rakennus 313990, määräalalla 6

Talousrakennus 313995, määräalalla 6

Rakennus 313991, määräalalla 7

Talousrakennus 313994, määräalalla 7

Rakennus 313992, määräalalla 8

Talousrakennus 313993, määräalojen 7-8 rajalla

Rakennus 313979, määräalalla 11

Talousrakennuksella ei ole rakennusnumeroa

Talousrakennus 313982, määräalalla 11

Talousrakennus 313981, määräalalla 10

Rakennus 313980, määräalalla 10

